

1941. dec. 25.

45. évfolyam.
51. szám.

Szerkesztőség: Dés
Bethlen Gábor u. 17.
A szerkesztőség táv-
beszélő száma: 149.
Kiadóhivatal: Dés,
Apafi utca 2. szám,
„Turul”-nyomda.
A kiadóhivatal táv-
beszélő száma: 167.

VÁRMEGYEI KÖZÉLET

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap

Felelős szerkesztő: Sztojka László.

Ára 30 fillér.

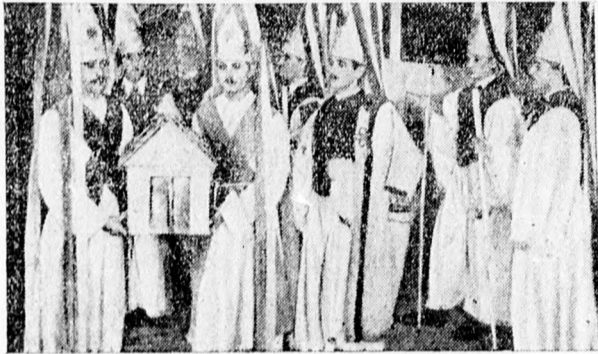
Előfizetési ára egész
évre magánosoknak
10 Pengő.

(Bankoknak, vállala-
toknak, közületeknek
stb. évi 40 Pengő!)

Hirdetéseket a kiadó-
hivatal vesz fel és
azok előre fizetendők
(Helykötés nincs.)

Magyar Karácsony 1941

A megnagyobbodott bi-
rodalom felszabadult erdélyi
tájaira másodizben kerül ka-
rácsony fehér békéje. Fel-
vidék, Kárpátalja, Észak-
erdély, Bácska a nagy magyar
karácsonyfa alá mind többen
állunk. Valahonnan a mesz-
szébből Szent István mosolygó
szeme nézi ünnepünket —

érdemes volt építeni! Bibliai
igék harangoznak a kará-
csonyi léghőben, de mi ugy cse-
lekedjünk, hogy az ige-életté
váljon s valóban őszinte test-
véri szeretet kapcsolja össze
kezünket s szívünket még
derüesebb s tágabb magyar
karácsonyokért! (sz.)

A karácsony tanítása

Írta: Vásárhelyi János, református püspök.

A felséges karácsonyi evangélium két
nagy igazságot tanít és a karácsony meg-
ünneplésének éppen az a jelentősége,
hogy e kettős tanítást vessük szívünkbe.

Az egyik igazság ez: Akármilyen
szegény, akármilyen árva és elhagyott
is legyen valaki, Jézus isteni szívé-
n keresztül megismerheti a boldogító igazsá-
got, hogy az ő élete, halhatatlan lelke
olyan drága az örökkévaló Isten előtt,
hogy Isten egyszülött Fiát adta érte,
küldötte erre a földre, hogy hirdesse szá-
mára is a megtartó üzenetet: „Amiképpen
az Atya szeretett engem, én is úgy sze-
retlek titeket. Maradjatok meg ebben az
én szeretetemben”. Ez az egyetlen vi-
gasztalás, amely valóban minden ember-
nek maradandó, örökkévaló vigasztalása
ezen a földön. Vegyétek el ezt a vigasz-
talást a gazdagoknak, a boldogoknak, a
hatalmasoknak, a tudósoknak életéből és
micsoda reménységük, kilátásuk marad
ezen a világon? Az útcasarkon esengő
koldus, szívében ezzel a vigasztalással
gazdagabb, mint a világ minden gazdagja,
mert lelkében hordozza az örökkévalósá-
got.

A másik igazság ez: Egy Atyának
gyermekai, testvérek vagyunk, szeretnünk
kell egymást. Ha csak valamit is megér-
tünk Jézusból, a Jézus evangéliumából,
kétségtelenül belátjuk, hogy a legneme-
sebb emberi küzdelmeknek nem lehet
más célja, mint arra törekedni, hogy a
földnek népei egy nagy családot alkossan-
nak, melyben mindenki szeretetben és
békeességben él. Így adja a karácsony
isteni gyermeke a legfenségesebb vigasz-
talás mellé a legdicőségesebb életcél az
embernek.

A mai embernek talán mindennél
nagyobb szüksége van ennek a kettős
tanításnak megértésére és követésére. A
világ nem nélkülözheti a szeretetet, mely-
nek isteni bölcsességét, megtartó tanácsát

foglalja össze ez a nagyon egyszerű és
mégis istenien mély és soha ki nem me-
rithető örök tanítás.

Tisztában kell lennünk azzal, hogy a
világnak nemcsak mélyebb és alaposabb
ismeretekre, de mindenek előtt igazabb
és őszintébb szeretetre és jóakaratra, jobb
és melegebben érzőbb szívekre van szük-
sége. Nagyon nagy kérdés a nemzetek
közötti bizalom és jóakarát helyreállítá-
sának kérdése. Nagyon nagy kérdés a
tőke és munka igazságos szabályozásá-
nak, a munkaadók és munkások közötti
viszony helyes rendezésének, a szociális
ellentétek kiegyenlítésének kérdése, de
mégis azt kell mondanunk, hogy a leges-
legnagyobb kérdés és feladat az, hogy
mindezen kérdések megoldásába és el-
rendezésébe szívet, szeretetet tudjanak
belevinni. Bele tudjuk vinni azt a sze-
retetet, amely nem keres csak a maga
hasznát, nem irigykedik, nem fuvalkodik
fel, nem cselekszik éktelenül, mindent
hiszen, mindent remél és mindent meg-
bocsát. Ha ez a szeretet láthatatlanul, de
mégis észrevehetően elfoglalja a tanács-
kozáskor az elnöki széket, akkor ennek
bölcs irányítása mellett, ha nem is minden
nehézséget, ha nem is minden kérdést, de
mégis nagyon sok kérdést meg lehet ol-
dani.

A világnak új szereteterőre van szük-
sége. A világnak isteni tanítómesterre van
szüksége, aki megtanítson megbocsátani,
megtanítson elfelejteni minden vélt, vagy
valóságos sérelmet, megtanítson mindent
újrakezdeni a legnagyobb feladat megol-
dására, a világ vérző sebeinek begyógyí-
tására. Ki adja meg az új szereteterőt?
Ki tanít meg a legszükségesebb tudomá-
nyra?

Karácsony napján egy órára feled-
jünk el minden emberi bölcsességet és
figyeljünk arra az isteni tanításra, ame-
lyet a karácsonyi evangélium hirdet. Nyis-
suk meg szívünket az Isten és embersze-
retet nagy igazsága előtt s akkor meg
fogjuk érteni, hogy önmagunk és a világ
számára is egyetlen lehetőség van: a

szeretet nélkülözhetetlen erejének meg-
szerzésének és ez a lehetőség az angyali
üzenet útmutatása: *Tinektek Megtartó
született!* A karácsony isteni gyermeke
és az Ő tanítása adja meg nekünk is azt,
amire a legnagyobb szükségünk van. Ő
adja meg szomorú szívünknek a vigasz-
talást, Ő adja vissza reménytelen lelkünk-
nek az emberiség boldogabb jövődjébe
a hitet.

Lelkes hangulatban, nagy érdeklődés mellett megalakult a Vörös Kereszt

Egylet dési fiókjá

(Dés.) A városháza dísztermében lelkes nagy-
számu érdeklődő jelenlétében, megalakult a Vö-
rös Kereszt Egylet dési fiókjá. Az alakuló köz-
gyűlést K. Weress Jenő polgármester nyitotta
meg, aki miután az egybegyűlteket elmondották a
Magyar Hízekegyet — következőekben mutatott
rá az összejövetel döntő fontosságára:

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A Mindenható kifürkészhetetlen akarata és
áldó igazságos gondolkodása visszaszerelte Er-
dély egy részét egy évvel ezelőtt az édes magyar
haza kebelére. Azóta sok egyesület létesült Dé-
sen. de a mai nap, amidőn a Magyar Vörös
Kereszt Egylet dési fiókegyületét alakítjuk meg,
jelentőségében mindenkinek felülmúlja most, ami-
kor önfeláldozó vitéz honvédeink sok ezer kilomé-
terre hazánktól, lelkes kötelességérzettel teljesítik a
kereszténység védelmében katonai hivatásukat és
rendíthetetlen bátorsággal küzdenek a bolsevizmus
istentelen és embertelen uralma ellen, egy új eu-
rópai világrend kialakulásáért nagy szövetségeink
oldalán.

A háború korszaka az, amikor a Vörös
Keresztnek teljesítménye maximumát kell nyuj-
tania. „Meg kell mentse hőseinket a harcterek
poklából, el kell szállítsa a nyugállomásokra, kór-
házakba, üdülőkre, hirt hozzon hadifoglyainkról,
vigye el hozzájuk üzeneteinket s küldeményeinket
s gyámolítsa hőseink szenvedő családait.”
Ezeket tette a múlt világháborúban is a

Vörös-Kereszt. Erre az áldásos működésre minden felnőtt ember emlékezik.

A Vörös-Keresztnek ehhez a munkájához kell Dés város társadalmá is hozzájáruljon, vegye fel a kapcsolatot az országos központtal és nagy időkhöz méltó áldozatkészséggel — melynek minden magyar szívet el kell töltenie — anyagi és erkölcsi támogatással kell segítségére siessen emberbaráti áldozatkész működésében.

A szivekre hivatkozom, azokra a szivekre, melyekbe a Teremtő elvetette a szeretet magvait s amelyek nem zárkoznak el azok elől a szent kötelességek elől, amelyek vitéz magyar testvéreink sorsának enyhítését vannak hivatva előmozdítani, akik érettünk, a mi nyugodt életünkért áldozzák fel legnagyobb kincsüket, testi épségüket s ha kell életüket! Mi akkor ehhez képest a legnagyobb áldozatkészségünk is amit érettük hozhatunk?

Nagyon keveset kérünk, csak azt, hogy városunk minden lakója érezze át az ügy fontosságát s ne legyen senki, aki tagja ne volna a Vörös-Keresztnek.

Működünk közre tehetségünk szerint a hadsereg egészségügyi szolgálatában, végezzük szeretettel az Egylet feladatait; melyeket most a megalakuláskor fogok részletesen ismertetni.

Legyünk készen, forrjunk össze áldozatkész működésre a „szívünkhez nőtt magyar nemzeti hadseregünk legodaadóbb támogatására“!

Gondoljon mindenki a dicsőséges emlékeztető Erzsébet királynénkra a Magyar Vörös Kereszt Egylet első patronusára, ki meleg, magyarságot szerető nemes szívvel átérve az „eszme óriási jelentőségét“ annak egész életén át, valóságos védőszentje volt.

Serkentsen fokozott áldozatkészségre mindnyájunkat az a tudat, hogy Vörös Keresztnek legfőbb védnöke az Államfő, nagybányai vitéz Horthy Miklós Kormányzó Ur Ófömméltósága, kinek e nehéz időkben kötelességünk minden áldozatkészséggel segíteni országgyarapító, gondviselő munkájában.

Isten áldását kérem a megalakuló dési Vörös Kereszt fiók egyesületre!

Ezután a polgármester ismertette a Vörös Kereszt szabályait s kérte a fiókegylet megalakításának kimondását. Elnöknek a fáradhatatlanul dolgozó, minden nemesért, szépért, jóért rajongó dr. Nyerges Gábor vármegyei t. főorvost ajánlotta, akit az egybegyűltek őszinte szeretettel egyhangu felkiáltással meg is választottak A tisztikar így alakult. Elnök: Dr. Nyerges Gábor főorvos, Társelnök: K. Weress Jenőné. Társelnökök: Dr. Alsó Lászlóné, Dr. Bakay Györgyné, Farkas Albertné, B. Krémer Lajosné, Koller Kálmán, Dr. Nyerges Gáborné, Dr. Parády Ferencné, Dr. Vékás Józsefné. Alelnökök: Dr. Alsó László nyug. min. tan., P. Beke Kázmér r. k. pléb., Dr. Bakay György kórház igazgató, Farkas Albert ref. lelkész, Koller Kálmán v. főmérnök, B. Krémer Lajos gyógyszerész, Dr. Parády Ferenc orvos, Dr. Vékás József orvos, K. Weress Jenő polgármester. Titkár: Dr. Irányosy Knoblauch Arthur orvos, Gondnok: Szóts Rezső vm. iroda igazgató, Jegyző: Dr. Csoboth István vm. aljegyző. Pénztárnok: Szakács Jenő v. pénztárnok. Ellenőr: Kovács József v. tisztviselő. Orvos: Dr. Léner Zsigmond v. orvos. Választmány tagjai:

Knizsek Károly vill. mű. igazg., Knizsek Károlyné, Dr. Császár Ferenc v. főjegyző, Dr. Császár Ferencné, Dr. Vicsay Emil v. tanácsnok, Dr. Vargha István m. kir. t. orvos, Dr. Vargha Istvánné, Dr. Léner Zsigmondné, Dr. Sófaly Lajos Oti. igazgató, Dr. Sófaly Lajosné, Dr. Árokhaty Vilmos Oti. főorvos, Dr. Árokhaty Vilmosné, Dr. Csídey István orvos, Dr. Csídey Istvánné, Mórítz Judit, Dr. Egyed Miklós ügyvéd, Dr. Egyed Miklósné, Urbán Andor nyug. min. tan., Urbán Andorné, Kovács László ref. lelkész, Kovács Lászlóné, Husz Ödön gimn. igazgató, Husz Ödönné, Póka András gimn. tanár, Incze János ig. tanító, Szóke Béla ig. tan., Kovács Margit zöldker. védőnő, Fekete Jánosné zöldker. védőnő, Incze Jánosné és Szabó Endre gimn. tanár, Szabó Endréné, Számvizsgáló bizottság tagjai: Pintér Ferenc v. számv. főnök, Gergely Árpád v. számv. főtan., Antal Dániel gazd. felügy.

A tisztikar megválasztása után dr. Nyerges Gábor elnök emelkedett szólistára, megköszönte a bizalmat, vázolta a jövővi munkaprogramot, majd a gyűlést berekesztette.

A jelen voltak azzal az érzéssel távoztak, hogy megalakították azt a mai időkben legfontosabb szervet, aminek munkája röviden szólva: nemzeti és országos érdekű.

Meg kell irnunk, hogy bár a V. K. jóig csak most alakult meg Désen, K. Weress Jenőné vezetésével már eddig is igen sokat dolgozott! Két házibetegápolói tanfolyamot rendezett, a Nőegyletek vezetésével októberben gyűjtést tartott legutóbb a „dési füstelen napon“ 22 ezer cigarettát gyűjtött harcoló honvédeknek, valamint, szeretet adományokat továbbított.

(- a)

Kinek mit hozzon az angyal

a Szamosmentén?

Dr. Schilling János alispánnak — egy olyan munkahetet, amikor csak ezer ember ügyével kell foglalkoznia.

K. Weress Jenő polgármesternek — egy kis pénz alapot, hogy felvehessen még legalább tíz uccasprót!... (Régi vágya!...)

A dési kereskedőknek — kevesebb jegyet — több kenyeret!...

Szamosujvár iparosainak — Száz vagon nyersanyagot!...

A közönségnek — jobb lapot!...

(r.)

A „Közélet“ cikksorozata

A cipészipar és a pékipar rövid helyzetképe

(Dés.) Leopold cipészmester — a cipészipar helyzetét ismerteti röviden:

— Most már van elég nyersanyag, a legutóbbiról elmondhatjuk, hogy tartós és jó. Igaz, az árak emelkednek, amit a megrendelő idegesen fogad. De meg kell értenie, hogy a beszerzési lehetőségek nehezek, nem mi drágítunk!... Ha nyersanyag ellátásunk tovább is rendez lesz, egy a megrendelők nyugodtan dolgozhatnak!...

A pékiparról

közéleti, Erdélyi Párti vezetőember beszél: — Keresztény magyar pékipari szövetkezetre volna szükségünk, — a magyar munka, magyar fogyasztás jegyében. A katonai közigazgatás alatt e téren mozgalom is indult. Most tevékeny polgármestereink kéne megoldja a fontos kérdést.

(- a.)

Reportage...

Amikor „boszorkát“ égettek a dési főtéren

A főtéri park szélén gépkocsi áll — mellette emberek beszélgettek...

...talán éppen azon a helyen, ahol pár száz esztendővel ezelőtt, úgy 1500 körül — a t. dési magisztrátus „elégetni rendelte Vak Borbára felső deési asszonyt“ — mert a vád szerint — „éjszaka seprűnyelen nyargal, nappal disznó képében rontja az embertársait“...

A Szentbenedeki Elektromos Művek R. T.

tisztelt fogyasztóinak úgy irodájával, mint üzletével mindig készséggel rendelkezésre áll!

A „boszorka“ el is indult utolsó útjára... állott a máglya is, körötte a jó nép...

„amikor az elítélt összeesett... kiderült, hogy gyermeket vár...“

Jóllehet lehetett a t. magisztrátus — szétbontották a máglyát — a „boszorka“ pár arany lefizetésével uszta meg, de meg kellett fogadja, hogy többé „nem repül seprűnyelen és nem úzi disznó képében embertársait“...

Kardos Béla

Trükk = Minőség

Az elcserejt ember

A távozó szintársulat egyik legtekélyesebb alakítását Bónyi Adorján ismert drámájában nyújtotta. Az est érdekes meglepetése Bujdosó Rózsá játéka volt, aki végre neki való szerepben, beigazolta tehetségét. Kezdő színésznőtől nem látni ilyen mélyen átértett játékot, majd leszokja meszterkelten ható meghatott hangját is — az ideges karrázást leszokta, — s szép, értékesen játszó tagja lesz a magyar színkultúrának. Olvasás, elmélyülés — ez a fejlődés útja. Leviczky Andor drámai levegőt hozott, Kiss Ada az anya szerepében átlagos teljesítményen fölül adott, Báthly Ica megütötte a kívánt hangot, mindent kihozott szerepéből a kitűnő Kardos József, mint rendezés, most is kedvesen, szépen játszott Csordás Margit, Polgar Nusi is elvégezte feladatát jó színészi eszközökkel. Tar Béla, Kiss István ugyancsak hibátlanul játszottak.

Ötven erdélyi gyermek levele a Jézuskához...

Szolnok-Doboka vármegye Közföldi Szövetkezete fenní cím alatt izléses könyvecskét adott ki, melyet szétküld, hogy a vételárból szegénygyermek karácsonyi ajándékát fedezhesse. A gondolat emberi, őszinte és vonzó, akár maga az ünnepi áhítat s bizonyára, aki megkapja a könyvecskét, küldi is érte annak árát, amiből cipő, kalács, zsebkendő s bádognard lesz szegénygyermek karácsonyfáján. A könyvecskéhez, melyet a dési „Turul“ nyomda izlésesen állított elő, gróf Wass Albert és a jótékony gondolatok élő angyala, Boróczy Márta irtak előszó. Alábbiakban Wass Albert poétikus soraiból közlünk:

A szeretet nevében nyitok ma be Hozzád, — smeretlen Olvasó. A szeretet nevében állok meg párnázott ajtódon belül, sürgős ügyek, fontos tanácskozások, alázatos kérések és nagyratörő célok nyomán, melyek egy küzdelmes és nehéz esztendő alatt belső szobádat annyiszor megjárták.

Népruházati akció Szolnok-Doboka megyében

Felsőbb megbízás alapján a népruházati árucikkeket az egész megye részére a dési BIKFALVY CÉG árusítja.

Én csak most jövök. Most is csak azért, mert küszöbön áll a nap, az az egyetlen nap az évben, mely hivatalosan is a szereteté. Háromszázhatvanöt nap közül háromszázhatvannégy a gondjaidé, a céljaidé, a munkádé és a szereteté csupán egyetlenegy s annak is az estéje egyedül.

Ugy elrontottuk ezt a világot, hogy néha már magunk sem ismerünk reá s zagyva célvesztettségében tétovázva állunk, mint ijedt gyermekek.

Egy könyvet teszek az asztalodra, ötven erdélyi gyermek levelét. Jézuskához szólnak ezek a levelek s az Angyalhoz s kérlek ne csodálkozz, nem tévedés, hogy Hozzád küldöttem őket.

Segíts kérlek nekik. Jusson eszedbe, hogy gondok, bajok, céltalanságba fulladt tervek és kimult akarások mögött valahol a multban Te is gyermek voltál.

Sok száz szegény erdélyi gyermek levele közül ötvenet teszek az asztalodra. Ezek a gyermekek még hisznek abban, hogy van a világon szeretet, egy nagy, embereket összefogó szeretet, mely nem hagyja elveszni azt, aki árva és szegény.

Hozzád írták leveleiket is, melyeknek címzése a menyországba szól, Hozzád, Ismeretlen Olvasó s jól vigyázz, mert hitet s bizalmat írtak a levélbe. Jól vigyázz, mert aki közülök angyalban csalódik, az Benned csalódott s a Társadalomban, melyet képviselsz.

Hitüket teszem a kezébe ezzel a könyvvel, kérlek, nagyon kérlek vigyázz reá. Jobban, mint ahogy a a mienkre vigyáztak. Mert a mienk bizony, elkallódott.

S míg olvasod, ott áll szobádban a jövendő, a szeretet nevében jött és válaszodat várja.

Boróczy Márta a következő meleg szavakat írta a könyvecskébe:

Hull a hó! ami Jön a Jézuska! A varázszó, lélegzetet fojt, ami ragyogó boldoggá tesz... Aminek említésétől órákig angyali jó leszek... Dobogó szívvel görcsösen tartom a ceruzát... Irok a Jézuskának! A tanító néni nem mond semmit, csak azt, hogy irjak... Mit is irjak? Most lehet kérni, de nem jut eszembe semmi... És szépen írni a Jézuskának... de a helyesírás! Még ebben nem vagyok biztos. Vajjon mit szól hozzá a Jézuska, meg az Angyal?...

De hátha nem is hoz majd semmit?... talán mégis... mert tudja, hogy én szegény erdélyi gyermek vagyok... Talán ruhát és cipőt hoz, mert arra van a legnagyobb szükségem. Hátha hoz nekem, amit nagyon szeretnék... Amim még nem volt soha... Amit Bandikánál, a tanító bácsi fiánál láttam... Meg a kirakatban... Hátha hoz valamit, hátha meglátná, hogy nekem nagy-nagy boldogság lenne, ha akármit, akármilyen picike holmit, csak valamit hozna mégis.

Irok és kérek úgy ahogy tudok. Helyesírási hibával, lélegzetet visszafojtva, s boldogan...

Boróczy Márta
vm. szoc. gondozó.

És álljon itt mutatóba egy pár levél — az ötven közül:

Drága jó Jézuska!

Te aki meglátogatsz minden jó gyermeket, ne felejtkezzél meg rólam sem. Nagyon szépen kérem tőled, hogy add vissza egész Erdélyt a magyaroknak és adj jó egészséget a szüleimnek és a testvéreimnek. És még kérek szépen egy babát, egy ridikült, mesés könyvet, kis kocsit, cukrot és a szegényeknek meleg ruhát. Hallgatsz meg hálás kislányod kérését.

Földi Gizella I. Polg.

Cimem ahol karácsonykor megtalálhatsz édesapámnál van Létka állomás, Szolnok-Doboka vm. 36-os órház.

Kedves angyalkám kívánok egy korcsolyát és, hogy hozzád karácsony fát és egy ötözet ruhát. Édes anyámnak ruhát, édesapámnak cipőt és sok egészséget és egy meséskönyvet.

Bodrodi Lajos.

Az Angyalkámnak!

Kedves angyalka hozzád nekem karácsonyfát és cipőt még hozzá nekem cukorkát és még Szébb jövőt.

Nagy Sándor.

Kedves Angyalka!

Kedves Angyalka nagyon szépen kérlek ha teheted légy szives hozzád egy kabátot, bugyigót és egy inget ha nem tud adni akkor egy cvettert és egy ruhát. Kedves Angyalka ha ezeket sem tudod adni akkor agyál amit akarsz.

Isten áldjon jó Angyalka.

Kezedet csókolja Kocsis Anna
ellemi leányiskola, Dés

Angyal suhan át a légen... Szeressük s olvasuk azt a kis könyvecskét, melyekből gyermekszívek vágyakozása csendül...

(-a.)

KRYPTONFÉNYES KARÁCSONY

Szatmári írás

Északerdélyi költők kis antológiája

Légy alázatos!

Tárd ki határaidat a mindenség felé.
A gög mit sem ér,
csak ennen börtönödbe zár.
Légy alázatos!
Ha önmagadban akarnál élni:
semmi sem vagy,
s az élet önmagadra hagy.

Légy alázatos,
omolj a fellegek felé,
a hívó föld felé,
virágok közé, barmok közé,
az élet dús emlői fölé

Ma minden oly alázatos.
Egymás felé nyújtják karjaikat
a bús fák.
Fojtó börtönét feltöri a magány.
A levél a szélbe omlik,
a szél belefürdik a vízbe:
élvezi hűsét.
A hegy az égbe tör.
Mindén egymás felé omlik,
feloldódik és eszelősen kavarog össze
ezen a napon.
Én is feloldom:
barátságban és szerelemben.

Flórián Tibor.

AZ ELÉRHETETLENT...

Megtisztultam, mint a galamb, átrepülve
gyilkos tűz poklán,
szájában békeüzenet, kinek vigye
süvit az orkán
Repdes, repdes a végtelen kék azur
kódében riadtan,
repdes, repdes, a szárnya vér, szeme felhős
— a sziget hol van?
Hol édes nap tűz, forrás csobog, a szív
s test békén pihenhet,
Megtisztultam s fáj a való, mert érzem
az elérhetetlent!

Sztojka László.

VARRÓ DEZSŐ:

CONSUMATUM EST

Te Jézus vagy, bölcsőben, keresztben.
Soknak kereszt alatt, Jézusa vagy.
Az én lelkemben keresztet viszel,
Krisztus tövisek sebeivel
Teli a lelkem.

Tested töretett drága testét
Nem arany keresztre feszítették,
a Te országod élet,
Itt csak denevérek
szállonganak.

Fényed előtt kiálszik fényem,
sok vétkem szól: bűnös vagyok,
vonaglásában te fogd testem,
bűnösen bened meghalok

Tudom, nagyon vétkes a vétkes
és az is vérzik, aki vét,
ütött sebekben fájni érzem
keresztéről a szeg sebé.

Hamis, hamis mind az én pénzem,
nem váltja be az ég nekem.
Ó más arany a naparany,
ó más arany a kegyelem.

Ó más ruha inged: az égbolt,
fehér be rég volt testeden,
s mert fa volt a keresztéd fája,
minden fa a fejét csóválja
nagypénteken.

Villon visszatér...

Lirai játék. Irta: SZTOJKA LÁSZLÓ.

Szin: Páris külvárosának egyik mulatóhelye. Tizenötödik század. Nagy, súlyos asztalok, serlegek, italos kancsók, ételetalak, székek, lócák. A mulató tele van rongyos koldusokkal, uccalányokkal, alvilági alakokkal. Esznek, fálnak, vigyorgó arccal, isznak, hörögve, csettintve, sóhajtván. A sarkokban sápadt zenészek halkan egész idő alatt játszanak, különös, fájdalmas, majd hetyke, mindent semmibe vevő nótákat.

Xifold: (vén csavargó, tépelt, elhanyagolt); Hehe.. Esteledik.. Tavasz este.., Igyunk a tavasz egészségére!

Mind: Éljen a tavasz! Éljen! (Isznak.)

Xifold: Egy kis nóta se árt, angyalkájm!

Mind:

*Az élet könnyű falevél
hej, hej, hej, semmit se ér!
Vész a halál facér batáron,
ígyál, amíg lehet barátom!*

Isznak tántorogva énekelnek:

*A püspöknek sok volt a pénz
de a halál csak eljött érte,
a dímás herceg is odajut,
éljenek a párisi fink!*

Xifold: Jó volna most Villon! Mondana egy-két szép muzsikáló ritmust! Hol az ördögbe bujkál?

Georg (sebhelyes, fiatalabb alak): Villon? Aha! nagy ur lett! A versmi szőlők alatt él. Van ott egy halszáju herceg, annak egy keskeny arcú lánya, az belebolondult, odavitte, nem ereszt. Azt mondják, a herceg most jár, hogy belőle is urat csináljon. Aztán elveszi a leányt...

Xifold: Pokolra! Igaz lenne? Most halom. Rég nem voltam itt, Izé..

Georg: Egy kis pihenés, ugye... Hehe...

Xifold: Menj! Szóval Villon... De tényleg igaz? Margot! Hol van Margot?

Margot (Az italasztalnál ül, magába roskadva. Szép szőke lány... szeme ijedt, zavaros): Itt! Mit akarsz?

Xifold (Odatántorog): Hogy Villon...

Margot (Nagyon csendesen): Meghalt. Nincs. Ur lesz. Kóp a szabadságra. Párisra. Az utakra. Fákra, Vizes, édes, jószagu hajnalokra.., Ur lesz. Fenn a várban. Meghalt. Áldassék emléke. (Felzokog).

Xifold (Simogatja, esetlenül): Ej, ej, Villon és az urélet.. Na ne bógj, na..

A terem énekel:

*Hattyunyakán
Nem nyugszik rám
hóhér vár rám
ez éjszakán...*

Ivás, hörögés, sikoly, — a tömeg táncolni kezd.

Verbon (Fiatal suhanc, álmodozó, rongyos, züllött):

*Csak egyszer van tavasz, egyetlenegyszer
bimbó se nyíl kétszer ugyanazon ágon,
én már játszottam, fel fickó a fejjel
kevés dolgod akad már e világon.*

(Karba teszi kezét, hunyt szemmel sugja tovább.)

*Csókot ott marad asszonyoknak bőrén,
a csontomat tán holló tépi-marja,
de jöttem s mentem szabadon és büszkén!
Francois Villon, nagy volt az uralma!*

Margot (Keservesen felsír): Villon... Villon... Hozzátok vissza... Jaj.., Meghalok..

Mind odasereglenek, Esetlenül vigasztalni próbálják. Sötét lesz. Valaki mécseseket hoz. Lilásfekete szín tölti be a szobát. A muzsikások halkan szomorkás melódiákat hoznak ki szerszámaikból.

Margot: Ur lesz.., Várban.. Selyem... Bibor.. Szolgák.. Mi rongyosok vagyunk.. Megunt minket.. Pedig itt élt éveken át.. Itt énekelt, csókolt, ivott.. Ide szöktek le utána a hölgyek s ó gúnyosan elkergette őket.. (Utánozza.) Tovább madárkák! Hess! Hess! Múmadárkák! Francois Villon, költő, csavargó, kit elvisz a hóhér kötele.. Jaj.. Hozzátok vissza!.. Vánkoson fog ülni és az a lány.. a herceglány keresi a száját.. Jaj!.. Ne adjuk oda! Villon a mienk! A koldusoké, a szegényeké! Menjünk és raboljuk el! (Felugrik). Hogy énekelte?

*— A sőpredék a szív, ti hercegek
ezzel előtettek én henecek,
elfújja pohos hasatok a szél,
a nép, a szegény: való, való, vér!*

Raboljuk vissza!

Mind: Raboljuk vissza!

Nők, férfiak, ijesztően rongyosok, állatiasak, fényes szemekkel ugrálnak, hosszú kések villanak, van, aki serleget kap fel, vagy széket.

— Induljunk.

Georg: A versmi szőlők ide: két napi út, bolondok, hát ez eszetekbe se jut?

Mind lehervadtan állnak.

Kivülről most meleg, különös muzsikáló férfienek hallik be:

*Ellobom a ruhám, csatlom
pöre mellem odatartom,
szabad szélnek, szabad útnak,
hagyjátok engem szabadnak!*

Az ajtó feltáru. Beles a szagos, friss, világos tavaszi éj.. Teli hold tölti be a tájat békés fényével.

Mind: Villon!

Villon (Magas, nyulánk, rongyos ruhás, meztelen, szép, ragadozószzerű férfi.)

Hát itt a nép, Bámul eleget.

Hát itt vagyok. Még ugyan mit tegyek?

Körbe járkál. Majd a falnak dől, szembe a teremmel. Most már komoly.

Xifold: Villon... Visszatértél? Hogy? Beszélj?

Villon:

*Az úgy volt, hogy egy reggel felbredtem
és a szívem oly szörnyű módon fájt,
a kertben tíz kis apról trombitált,
nászunkra hívta éppen a népet, — értem
kezdődött a céce, értem ugrált ló
a várfalon a keskeny loboqó.*

(Elnéz messze.)

*S akkor eszembe jött a végtelen
hosszú utak édes títka, még vár
egy csomó táj, hajnal a kerteken
előmlő ősz, a fehér holdszugár.
Börtön a kastély s a fal gyilkosom!
A selyem sebzi bőröm: messze dobtam,
már gyült a pap, a nép, a sorokon
magam vadul áttörtem, elrohantam!*

(Felemeli karját.)

*Hív a messze, a titkos messzeség,
a szabadság, a korlátlan élet,
a zöld mező s a tengerszínű ég,
a halál-dal s a szabótlatlan ének!
Itt vagyok otthon, hova a bitó
beint hajnalban, piros testtel-arccal,
itt vagyok otthon, hol a kis rigó
útszéli fán köszönt egy röpke dallal!*

Margot (lassan puhán, alázatosan meléje lopodzik, elébe térdel. Villon a nő hátját simogatja):

*Majd eltemetnek vizes hajnalon,
egy szakadt nadrág maradt én utánam,
de szabad voltam! Hallod a dalom
kevélyekkel én sose cimboráltam!*

(Mintegy a terem fölé nő. Karbatett kezekkel — magasba emelt fejjel.)

*Virágos fák, útszéli gyümölcságak,
istálló, padlás: megyek, várjatok!
Csavargó Villon, készültik az ágyad
gyönyörűséges, édes hajnalok.
Ember ki szabad s ki kevély az szolga,
zúgjon dalom a felvilágon át,
én Francois Villon, ime, egymagamban
felszítom a szabad-szív paraszát!*

(A háttérből erősen jön a zene. Vig, erős, friss, mégis álomszerű. Szinpad el-sötétül.) A terem énekel:

*Elvisz az ördög szekere,
ne törődj, cimborá vele,
szabad a határ, mező, árok,
szép mellük a párisi lányok!..*

Uránia mozgó műsora

Boldog újévet!

1942 január hó 1-én 4, 6 és 8 órakor

2-án pénteken 6 és 8 órakor

Fűszer és csemege

nagyszerű vigjáték.

Főszerepben: Jávor Pál és Szörényi Éva,
Somlay Arthur stb.

3-án, szombaton 6 és 8 órakor

4-én, vasárnap 4, 6 és 8 órakor

5-én, hétfőn 6 és 8 órakor

Zilahy Lajos regénye

Süt a nap

Kodály Zoltán kórusaival.

Főszerepben: Nagy Aliz, Olasz János,
Rózsahegy Kálmán, Maly Gerő, Berki Lili

A nevelés igazi feladata

A Szolnok-Doboka vármegyei Általános Tanítóegyesület alakuló ülésén elmondta:
Dr. Daday Lóránd kir. tanfelügyelő.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

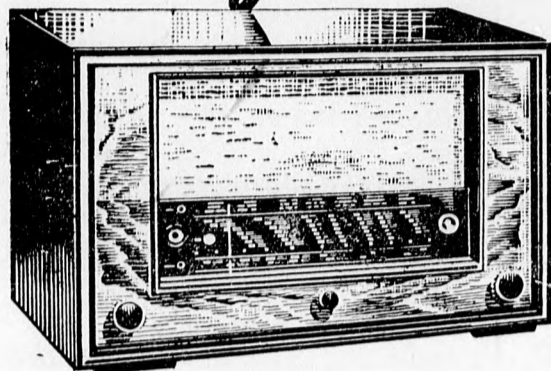
Ide s tova egy éve annak, hogy ebben a teremben egymással szemben ültünk azért, hogy meghuzzuk a magyar nevelés vetésének első barázdáját. Ha visszaemlékeznek, semmit sem hallgattam el abból, amire a nehéz kezdetnek ebben a komoly órájában gondoltam, amikor többek között azt is a szívökbe véstem, hogy a feladat, amire ezen az elhanyagolt és szomorú vidéken vállalkoztak, nem merül ki pusztán a magyar betű és szó tanításában. Mint akkor, most sem tudok a dolgok mellé nézni, hanem csak szembe a dolgokkal. Ezért a rossz tulajdonságomért sok szemrehányást és rosszszaló fejcsóválást kapok, amit a magam részéről fejcsóválás nélkül elviselek. Önöket mégis előre kérem, ne vegyék tőlem rossznéven, ha az elmúlt munkaév eredményeképpen a megyében szanaszét felcsendülő magyar dalnak nem tapsolok kitörő örömmel, mert a dolog veleje nem ez, hanem ennél sokkal több: a teljes magyar életnek kibontakoztatása ezen az újult tájon, vagy ahogy magam a tavaly kifejeztem: Magyarország 22 éven át rombolt és szétrombolt erdélyi pillérének felépítése. Tulajdonképpen minden állami munka ezt a célt szolgálja ma Erdélyben és így az Önöké is, a nevelés, mely az összes állami munkák között a legnevesebb. Ez a munka nem végezhető el sem egy, sem két, sem három év alatt, mert lelket építeni nehezebb, mint követ és lélek nélkül az épület akkor is csak holt kőből való volna, ha az iskolai feladataikat olyan tüneményes eredménnyel végeznék, hogy Észak-Erdélyben egyszerre csak mindenki magyarul beszélne. Beszéddel még nem építettek fel országot és nem is tartottak meg. Ehez a mai időben az ember maradék nélküli kötelességteljesítésén túl, akár a harctéren, az élet maradéknélküli odaadása szükséges.

Ezt az általános, de pontatlan megá-lapítást bizonyára gyakran hallották már, legtöbbször azonban anélkül, hogy a köve-

telményt közelebb hozták volna a valóság-hoz. Ime a cél — mondják, — oda kell jutnod, hogy hogyan, az a te dolgod! Nem akarok ebbe a hibába esni. Tudom, hogy egy ember mit bír el és ezt künt tanultam meg az életben. Ismerem keserves életüket odakünt a falvakban, az életet, melynek amugy is alacsony színvonala a két utolsó rossz év miatt kétségbeesztő mélységbe süllyedt. Tudom mi van a szívükben és az agyvelejükben, amikor a földszagu, dohos kis parasztszobából reggeli nélkül az utcára lépnek, hogy munkahelyükre menjenek és a sánchezelen egy pillanatra megállnak, mert az utca vastag mestersarában nem tudják hova lépjenek. Ismerem ezt a kietlen képet, a reggeli ködben cseppentő tókat, az ócska vesszőkerítéseket, a falu nyári lonctól vedlett rozoga vázát, a mögötte lappangó nyomoruságot, az emberek zárt arcát, melyen a tegnapi barázda egyre keserűbb és mélyebb. Mindez azonban nem tartozik az iskolához. Őök tanítanak. Barátságosan szobákban, játékpadok között egy csomó ványadt kis arc és kérdőjel-szem itélőszéke előtt. Tanítanak ma, holnap és holnapután, heteken és hónapokon át és közben nem veszik észre, hogy a szívüket valami fagyos szél mind tömöttebben lepi be dérrrel. Ha eszökbe jut, hogy valami nincs rendben, ezt a mindennapok egyhangúságának számlájára írják. Mikor táradtan hazamennek, legtöbbször nem várja otthon senki. A fűtő hűg, ebéd, vacsora sehol, nincs egy jó szó a házban, legföllebb a házörző dörzsöli fejét a térdéhez, emlékezéssel a darab kenyérre, amit egyszer odavetett. Sátoros ünnep, ha a városba jönnek. Keinek éjfélkor, taposnak sártengert, olykor követ sejtének és bokáig tócsába lépnek. Nincs szándékom kimutatást csinálni abból, bár ez a kimutatás sok kimutatásnál tanulságosabb lenne, hogy ennek az ősznek egy-egy kednapján hányan álltak önök közül bakancsaikkal vízvezeteki csap alá és hányan hozták városi épület emlékéit, egy jobb cipőt, a hónap alatt, hogy a vidéki bakterházakban felcseréjék. Nem fogom megcsinálni soha ezt a kimutatást, bár ezek a kérdések épp annyira érdekelnék, mint például az, hogy önök közül hányan fürdenek otthon részletekben és hányan merülnek alá egyszerre fürdőmedencében. Meg vagyok győződve, hogy egy ilyen, vagy ehhez hasonló kérdésre adott őszinte válasz a világ legerősebb lény-szorójánál élesebb fényben világítaná meg szomorú életüket. A falusi tanító élete nem játék. Éles, kemény vonalak, melyeknek élt a valóság ad és nem a képzelet. Az anyátlanságnak ezen a mindenki által ismert állapotán túl a falusi tanító magánélete olyan nyitott könyv, melyet mindenki forgat és ott üt fel, ahol akar és minden oldalon megkérdőjelez. Miért? Erre a kérdésre csak az tud válaszolni, aki kenyere javát a falun fogyasztotta el. Nincs ember hiba nélkül, de a falu bántó kézzel csak ahhoz nyúl, akiben idegen testet és lelket érez. (Folytatjuk.)

Megjelent a „Kelet Népe” karácsonyi száma. Bevezetőt *Móricz Zsigmond* a lap főszerkesztője írt ebbe az ünnepi számba *Petőfiről*. *Kovács György* a székelység gazdasági probléméival foglalkozik, *Erdői Ferenc* pedig a magyar parasztság útját rajzolja meg, a mai társadalomban. *Veres Péter* az alföldi pásztor életről ír színes tanulmányt. *Tatay Sándor* érdekes novellával szerepel, *Illyés Gyula*, *Gulyás Pál*, *Oláh Gábor*, *Vörös István*, *Sümegei Tót Tivadár*, *Szudi Géza* versekkel, *Képes Géza* pedig műfordítással szerepel. *Jócsik Lajos* Máraírói írt tanulmányt. A kritikai részben *Móricz Zsigmond*, *Jankovich Ferenc*, *Jócsik Lajos*, ismertettek új könyveket. *Komáromi József Sándor* Pirandello darabjával foglalkozik. *Bartók János* zenei, *Móricz Virág* és *Szabó Iván* képzőművészeti és *Jócsik Lajos* pedig film kérdésekről számol be. A címlapot *Szudi Nándor* festőművész gyönyörű Magyar Madonna című képe díszíti.

Ajándékoson

SIEMENS
RÁDIO-t

Tatjana piros szive

(Kisregény)

Írta: Sztojka László.

(Folytatás.)

2.

A hajóhidat behúzták s az alkotmány nekilendült. Hűg szél tépte a parti fákat s sűrű eső verdeste a meglapuló novemberi földet. A matróz-kocsmák felől vad nóták zöngtek erre, s a szőlőhegy tetején elnézőn bocsánatot hintve a tékozló városra, kecsesen nyult a magasba a francia apácák zárdatemplomának kőszürke tornya.

A hajókorlátnak dülve bucsuztam, virágtól, sóságtól, Balkántól, zárdától, a kikötőben ácsorgó csempészektől, matrózoktól, ettől a sejtelmes, felelőtlen világtól, amit elhagyok..

Fenyő illatot éreztem — ó, ti székegy fenyők! Mintha a szamosháti mezőkön lépne a lábom, ahonnan egyszer régen boldog őszöm, a Kálmán nevű Párisba szaladt — „világot szimatolni”... Jól élt ott ökelme! Grófilány járt utána s verseit szalonokban olvasták fel, testőrtisztet csináltak a makrancos poétából... Még talán püspök, vagy francia császár lesz, ha nem hallja hogy Erdélyben odahaza a török dulja a szegény magyar népet.. Hazarohant. Deésre akkor érkezett, amidőn tatárlovások öreg férfemberek kaszaboltak... kirántotta szablyáját s egy sereg lovas ellen egymaga kiállott, amíg a vének elmenekülhettek... akkor aztán leroskadott a Szamosparton és elfelejtette egyszerűben a grótkisasszonyt, Páris s a testőrgárdát..

A partról revolverdörrenés hangzott...
— Istenem — ott egy nő leomlik a nedves kőre... a melle csupa vér! Tatjana!
— Oda akarok menni!
— Majd — legyintett mellettem egy vásott arcu matróz. Két nap múlva megállunk, akkor visszajöhet.

A tömeg összefutott, — már semmitsem láttam Tatjanából, de úgy tetszett óriási piros szív száll fel... a fehér sirályok között. Piros szív... Kis Tatjana piros szive... s jön a sirályokkal a hajó fölött... kecsesen s elérhetetlenül, oly igen elérhetetlenül immár!

Hősi emlékmű-avatás és Széchenyi-emlékünnepe Szamosújváron

Nagyszabásu ünnepség keretében avatta fel Szamosújvár közönsége a hősök emlékművét. A hadsereg képviselőjében *Hardy Kálmán* dr. vezérkari ezredes, dandárparancsnok jelent meg. Az impozáns ünnepségen résztvett a város közönsége. A felekezetek papjai megáldották a hősi emlékművet, majd dr. *Hardy* ezredes magas szárnyalásu beszéd kíséretében avatta fel. Beszédében idézte a hősi magyar katona-szellemet, mely mind a múltban, mind a jelenben is bizonyította és jövőben is be fogja bizonyítani, hogy a magyar katona életét áldozza az ősi földért. Nagy tetszéssel fogadott szavai után a testületek és egyesületek vezetői megkoszorúzták az emlékművet. Az ünnepség befejezése után a honvéd díszszázad, három levente század és a tűzharcosok csoportja díszmenettel tiszteletet a hősi emlékmű előtt.

Délután a katolikus székes-egyházban művészi templomi hangversenyt rendezett a város közönsége. A hangversenyen közreműködtek a szamosújvári közép- és elemi iskolák növendékei, a templom énekkara, végül magánzámokkal *Nits Gyula*, *Pongrácz Terézia*, *Placsintár Anna*. A hangverseny, melyet igen nagyszámú közönség hallgatott végig, a Hímnusz éneklésével fejeződött be.

A hangverseny végeztével a közönség a Korona szálló nagytermében a város közönsége díszgyűlés keretében áldozott *Széchenyi István* hallhatatlan szellemének. *Nemes Tamásy Károly* dr. polgármester magas szárnyalásu megnyitó beszéde után *Bálint József*, szentszéki tanácsos, országgyűlési képviselő mondott ünnepi beszédet. A közönség ismétlődő lelkes tetszése között hívta fel a magyarságot a közös munkára. *Széchenyi* szelleme — mondotta — él ma is, tanításai, útmutatásai ma is követendőek minden magyar számára. Utána *Herédy Szabó Imre* zeneigazgató művészi hegedűszámai következtek, amelyeket *Herédy Szabó Éva* zongoraművész nő kísért congeniális művészettel. *Pusztai Sándor* neves pap-költő *Széchenyi* versét *Jancsó Ibi* szavalta el érzéssel, utána *Páll András*, a Nemzetpolitikai Szolgálat *Széchenyi* Emlékbizottságának főtíkára mondott *Széchenyi*-emlékbeszédet.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után *Tamásy Károly* polgármester zárószavaiban összefoglalta az elhangzottakat. A magas szárnyalásu ünnepség méltó befejezéséért a szamosújvári magyar Iparosdalkör énekelte el a Szózatot. Az egy napig tartó ünnepséget *Szöts Béla* rendezte nagy hozzáértéssel s annak nagy sikere legelsősorban az ő áldozatos, lelkes munkájának köszönhető.

Erdélyi Trass és Ásványművek R. T. Ds:

portlandcement, trasscement, ellensúlyok és a mélyfúrásoknál használatos nehezítő anyagok gyára.

Olvasóinknak, hirdetőfeleinknek, barátainknak a legkellemesebb és legzavartalanabb karácsonyi ünnepeket kívánjuk!

Lengyel Gabriella és Szilvay Albert jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

Elmentek a színészek...

A színpadra ráborult a függöny s a vándorszínész utra kelt — Beszterce felé. Százados sors: nevetni, könnyezni s továbbmenni. Kívánjuk, hogy hassa át őket a pálya, a magyar színikultúra szeretete, s melegítse lelküket a tudat: a szépért dolgoznak, izlésért, gondolatért. Az operett magyar talajba nem való könnyű-világán túl nyissunk napot a több, a szebb, az emberibb művészet felé! Besztercén is őszintén sok sikert kívánunk a társulatnak. (— a.)

DÉSI NAPLÓ

Kacsokovics Mihály tragikus halála

mélyen megrendítette a Szamosmentén azokat, akik ismerték. A dunamelléki birtokos, özv. Voith Gergelyné nagyasszony temetésére sietett Désre, hogy a fogadott fiu szeretetével utolsó útján még mellette lehessen. Temetést követő reggelen, szállodai szobájából a gyász-misére készült menni, amikor hirtelen szívéhez kapott és összeesett. Szíve vitte el, melyet nagyon megviselt a Nagyasszony halála. Angina pectoris — mondja az orvostudomány... Legenda volt a Nagyasszony is ebből jutott fogadott fiának is, akinek szíve halálra rendült a gyászban...

Élet és halál Dés utolsó öt évének kimutatásaiban...

1936-ban 236 születést, 264 elhalálozást írtak be Dés város könyveibe.

1937-ben 287 születést és 286 elhalálozást.

1938 aránya a következő: 252—309.

1939 aránya a következő: 293—340.

1940 aránya a következő: 282—291.

...Mint láthatják, a Halál meglehetősen fölénybe jutott...

Négyszáz szeretet csomagot

állítottak össze és küldötték a dési ref. és róm. kath. — szegényeknek a Mansz derék, lelkes asszonyai karácsonyra!...

A kéményseprés

ismét házi kezelésbe ment át Désén! Özv. Bruzerné és Novák Károly nyerték jogosítványt az iparra.

A német-szovjet háború

(Dés.) Rendkívül érdekes módon, falra függesztett térkép, grafikonok és szemléltető rajzok kíséretében hallgattuk meg a városháza dísztermében az előadást a nagy német támadás irányáról, egyes szakaszairól s eddigi eredményeiről.

1941. június 22-én, vasárnap hajnalban kezdődött meg a körülbelül 240 km-s arcvonalon a világ eddigi legnagyobb csatája; október végén 16.000.000—18.000.000 ember áll harcban egymással.

Németország 3 hadsereg csoportot vontat föl a szovjet ellen.

Az északi csoport Leeb tábornagy vezetésével Szentpétervár irányában támad.

A középső hadsereg Bock tábornagy vezeti, iránya Moszkva.

A déli hadsereg csoport Rundstedt tábornaggal az élen Kiewnek menetel.

A terep nehézségei rendkívüliek, a német katonák teljesítménye bámulatos.

Csodálni fogják

hibátlan, hamvas arcbőrét, ha rendszeresen használja a híres **nagyenyedi**

KOVÁCS KRÉM-et

Eltünteti az arc szépséghibáit, már rövid használat után. : : : : :

Éjjeli használatra kék Nappali használatra sárga csomagolásban

Jellemző az előrenyomuló némethad-seregek taktikájára, hogy 200-300 km, mélységben — Kolozsvár, Debrecen — törtek előre. Ilyen mélységi tagozással (és lendülettel) jut a német hadsereg a Sztalin-vonalig, mely kiinduló pontjától 600—800 km-re tekszik. Ha sikerült volna az oroszoknak ugyanilyen mélységi tagozással reánk törve ellenük jönni, ma a Berlin-Fiume-Konstantinápoly vonalon állának s mi a németekkel együtt valósággal megsemmisültünk volna.

Hogy megsemmisülésünk nem következett be, Isten után köszönhetjük egyrészt a művészetté finomult német hadvezetésnek, melyben az alárendeltek mintaszerepben fejelemezettek, másrészt az orosz hadvezetés nehézségének és rugalmatlanságának.

A hallgatóság azzal az érzéssel távozhatott az előadástól, hogy ismerete nagyban gyarapodott s tájékozottsága a rendkívül bonyolult látszó események közepett valósággal kikristályozódott; éppen ezért nagyon kívánatos, hogy a meghívottak jövőben az előadásokon teljes számban megjelenjenek. *Buday Péter*

1942. évi

naptárak

a
„TURUL”
könyvnyomdában

kaphatók

A „TURUL”-könyvnyomda Boldog Karácsonyi ünnepeket kíván megrendelőinek.

KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI KIRAKAT

(Hol vásároljunk jól és olcsón?)

Ingét, nyakkendőt, női és férfi teheneműt, minden divatcikket olcsón vásárolhat a **Wolf** divatárúházban. (Főtér.)

Ünnepre, hétköznapra mindig legjobb az „Italközpont” Dész készítménye. Brandy, cognac, rum, likőr! Dús választék, olcsó árak.

A Litschel-féle Baby krém, szappan — vezet!

Szövet, selyem, szőnyeg, ing, függöny kelmék a **Biró árúházban**, Dész, Főtér szerezhetőek be olcsón. Évtizedes, megbízható cég.

Könyv és papírárú a **Berger** könyvesboltban megbízható és olcsó! Legújabb regények! (Dész, Bánffy út.)

A **Hangya** boltban minden ünnepre szükséges árut olcsón megkaphat. Dús raktár. Dész, Főtér.

Erdélyi Magyar-Olasz Ásványolajipar R. T.

Bélahegy ut 5.

Dész,

Telefon: 81.

Központ: Kolozsvár, Egyetem u. 1. — Budapesti iroda: Kristóf tér 3.

Készítmények: petroleum, gázolaj, motorkő, benzinféleségek, olajok.

Fűszer, csemege, italok — a **Szigeti** cégnél. (Főtér.) Prima árú, igen jutányos árak. Előzékeny kiszolgálás.

Hétköznap, ünnepnap nézzünk be a **Hungárlába!** A megyei magyarság találkozó helye. Igazgató-tulajdonos: Andrásy Zoltán. Megnyit az új kávéház!

Sport, strapa, luxus cipők **Leopoldnál**. (Bánffy út.) Pontos, olcsó javítás. Új cipők divatlap szerint gyorsan készülnek.

Minden dési hirdeti — a legszebb ruhákat **Lazányi úriszabó** készíti! (Bánffy ut, Zsikisán ház).

Karácsonyra, újévre finom ünnepi tésztát a **Fehér cukrászdában** vásároljunk!

Szövet, férfi és női divatcikkek a **Fülöp Árúházban**, Dész, Bánffy út. Jutányos árak!

Fej-

és derékfájás, émelygés, idegesség, tisztátalan teint gyakran csak az emésztési zavarok következménye. Ilyenkor is segít a **DARINOL**

Nyolc havi fogházra ítélték a dési üzletek fosztogatóját

(Dész.) Pár héttel ezelőtt több dési üzletből árucikkek tűntek el. A rendőrség bravúros, gyors nyomozással egy-kettőre elcsípte a tetteseket, Szilágyi Zoltán kolozsvári illetőségű fiatalember és barátja személyében, akiket most a dési kir. törvényszék lopás vétsége miatt éítelt. Szilágyi Zoltánt 8, barátját 3 havi fogházra ítélt a kir. törvényszék.

Töltőtolljavítás Bergernél! (Hungária épület).

Vármegyei szabályrendeletek

Szolnok-Doboka vármegye alispánja.

Végelárolzat.

Szolnok-Doboka vármegye törvényhatósági kisgyűlése az 1929. évi XXX. tc. 35. §. 3. bekezdésében gyökerező jogánál fogva a számonkérő székbe 1942. év folyamára tagja közül. 1. Hatfaludy Bertalan szilágytői lakos és 2. Dr. Gogomán Antaj dési lakos That. bizottsági tag urakat kiküldi, és erről nevezettek értesíteni rendeli.

A dési járás főszolgabírája, mint l. f. rendőri büntető bíróságtól.

5890—1941.

Tárgy: Az elkobzott és gazdátlan jószágok árverése.

Hirdetmény.

A rendőri kihágások miatt jogerősen elkobzott bűnjelék (ócskavas, mérleg, háló, sulyok, egyver és fegyveralkatrészek) nyilvános árverésére — a 105.000—1909 B. M. sz. rendelet 51 §-a alapján — határidőül 1941. évi december hó 30 napjának d. e. 10 óráját tűzöm ki. Az árverés helye: Dész, vármegye-háza, főszolgabírói hivatal, a r. b. bíró hivatalos helyisége.

Az elkobzott löfegyverekre csak azok árve-rezhetnek, akiknek érvényes fegyvervásárlási engedélyük van.

Dész, 1941. december hó 5.

Hollósy Béla.
főszolgabíró.

Vármegyei Közélet

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap
Felelős kiadó és szerkesztő: Sztojka László
A kiadóhivatal vezetője: Máthé Zoltán.
Szamosújvári fiókiadóhivatal: „Turul”
papírkereskedés, Főtér 2.

Kéziratokat nem ad vissza és nem őriz meg a szerkesztőség